

**SOCIAL- OCH
HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS
BETÄNKANDE 18/2013 rd**

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om vikariehjälp för renskötare år 2014 och lag om ändring av 114 § i lagen om pension för lantbruksföretagare

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 22 oktober 2013 regeringens proposition med förslag till lag om vikariehjälp för renskötare år 2014 och lag om ändring av 114 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (RP 154/2013 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Riitta Kuusisto, social- och hälsovårdsministeriet
- direktör Antti Huhtamäki, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt (LPA).

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av Renbeteslagsföreningen.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen en lag om vikariehjälp för renskötare år 2014. Vikariehjälpssystemet motsvarar i huvudsak systemet i det försök med vikariehjälp som genomfördes åren 2010—2012.

Den föreslagna lagen gäller renskötare som har i lagen om pension för lantbruksföretagare avsedd obligatorisk pensionsförsäkring eller har lämnat in ansökan om en sådan försäkring och som har minst 50 inräknade renar.

Om en renskötare på grund arbetsoförmåga som beror på sjukdom eller olycksfall behöver vikariehjälp för sina renskötselarbeten, ska han eller hon själv skaffa sin vikarie. Inom ramen för ett anslag som anvisas i statsbudgeten betalar Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt på grundval av en i efterskott gjord ansökan en er-

sättning till renskötaren för de kostnader detta gett upphov till. Ersättning kan betalas för kostnader som orsakats av skötseln av sådana vid tidpunkten för vikariehjälp nödvändiga renskötselarbeten som renskötaren själv skulle ha utfört för egen, en familjemedlems eller renbeteslagets räkning, om renskötaren inte hade blivit arbetsoförmögen.

I propositionen föreslås dessutom att lagen om pension för lantbruksföretagare ändras så att bestämmelsen om de uppgifter som Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt ska sköta även omfattar uppgifter som anknyter till verkställigheten av vikariehjälp för renskötare.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2014 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2014.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Renskötare har under 2010—2012 inom ramen för ett försök med vikariehjälp haft rätt att få ersättning av statens medel för kostnader på grund arbetsoförmåga som beror på sjukdom eller olycksfall, om renskötare har behövt vikariehjälp för sina renskötelsarbeten. I budgetpropositionen för 2014 har det reserverats ett anslag för att fortsätta försöket under ytterligare ett år. Rätten att skaffa vikarie bestäms i huvudsak på samma sätt som tidigare, men med den ändringen att man i det minimiantal renar som berättigar till vikariehjälp också beaktar inräknade renar som ägs av renskötarens minderåriga barn, under förutsättning att renskötare själv äger minst en inräknad ren.

Utskottet anser att vikarieförsöket behöver genomföras på det föreslagna sättet för att renskötare på bästa sätt ska orka i arbetet. Därmed stärker man verksamhetsförutsättningarna för renskötelsen. Utskottet slår fast att erfarenheterna av försöket 2010—2012 talar för en permanentning av systemet med vikariehjälp för renskötare.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslagen utan ändringar.

Helsingfors den 12 november 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent
vordf. Anneli Kiljunen /sd
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Johanna Jurva /saf
Laila Koskela /saf
Merja Kuusisto /sd
Merja Mäkisalo-Ropponen /sd

Annika Saarikko /cent
Hanna Tainio /sd
Anu Urpalainen /saml
Anu Vehviläinen /cent
Ulla-Maj Widenroos /sv
Erkki Virtanen /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.